

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUURBEHOUD

VERGADERING VAN 23 FEBRUARI 1995

Interpellatie van de heer L. Pierco de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de peer-review van de VITO-studie rond drankverpakkingen
Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over tussenkomsten bij de Vlaamse Milieumaatschappij inzake de milieueffingen
Met redenen omklede motie

VOORZITTER : de heer M. Capoen

— *De interpellatie wordt gehouden om 14.10 uur.*

Interpellatie van de heer L. Pierco tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de peer-review van de VITO-studie rond drankverpakkingen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Pierco tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de peer-review van de VITO-studie rond drankverpakkingen.

De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister vice-president, collega's, vooraleer mijn interpellatie te ontwikkelen, wens ik, als geheugensteuntje, een historisch overzicht te geven van de evoluties rond de VITO-studie.

De minister heeft OVAM opgedragen een studie te maken inzake de milieuvriendelijkheid van verschillende soorten drankverpakkingen zoals PET, glas en PVC. De studie werd uitgevoerd door het VITO. Het kabinet van de minister heeft de resultaten ontvangen in maart 1994.

Het resultaat van de VITO-studie is bijzonder belangrijk vanwege zijn

impact op de beslissing inzake het invoeren van een federale ecotaks op drankverpakkingen.

Bij gebrek aan ernstig studiewerk werd de ecotaks op drankverpakkingen reeds tweemaal met zes maanden uitgesteld. Naar verluidt zou de regering de ecotaks willen invoeren op 1 juli 1995.

Op mijn actuele vraag van 11 maart 1994 heeft de minister geantwoord dat OVAM uit de studie de nodige conclusies zal trekken. Hij beloofde de conclusies aan de bevoegde commissie te bezorgen. Dit zou gebeuren vóór 1 april 1994.

In antwoord op mijn interpellatie van 28 juni 1994 verduidelijkte de minister dat de resultaten van de studie niet worden bekendgemaakt zolang er geen peer-review wordt georganiseerd. Hij voegde eraan toe dat het resultaat van het peer-review klaar zou zijn voor het advies van de opvolgingscommissie van de ecotaks dat werd ingewacht tegen 31 december 1994.

De tekst van de door de Vlaamse Raad goedgekeurde eenvoudige motie van de heer Didden op mijn interpellatie bepaalt uitdrukkelijk dat het VITO-rapport niet alleen aan de opvolgingscommissie maar ook aan de leden van de Vlaamse Raad moet worden bezorgd evenals de beleidsoptie van de Klankbordcommissie. Alhoewel de motie geen bepalingen bevat inzake het resul-

taat van de peer-review hebben de leden van de Raad de conclusies nog steeds niet ontvangen.

In een brief van 3 december 1994 aan de voorzitter van de Vlaamse Raad deelt de minister mee dat de peer-review werd gegund aan professor Reynders van de Universiteit van Amsterdam. Hij voorzag in een uitvoeringstermijn van 12 weken. Een afwikkeling van de zaak vóór 31 december behoorde toen niet meer tot de mogelijkheden zodat de vertraging van dit dossier enkel groter wordt.

Mijnheer de voorzitter, men kan zich vragen stellen rond de gunning van deze opdracht aan iemand als professor Reynders.

Een peer-review heeft tot doel dat andere experts een objectieve evaluatie maken van het reeds gepresteerde werk, de gevolgde methoden en het bekomen resultaat.

De Klankbordcommissie die, onder voorzitterschap van OVAM, de studie begeleidt, vraagt in haar beleidsconclusies hetzelfde als de minister mij op mijn vorige interpellatie heeft geantwoord, ik citeer : "De VITO-studie moet nog wetenschappelijk gescreend worden door onafhankelijke wetenschappers".

Van de mogelijke keuzen die voorhanden waren kan professor Reynders bezwaarlijk een "objectief, onafhankelijk expert" worden genoemd inzake PVC-materie!

Pierco

Ik verklaar mij nader.

Reeds jaren geniet deze professor de "reputatie" een bijzonder hevig tegenstander te zijn van PVC in al zijn toepassingen. Hij aarzelt zelfs niet andere publikaties aan zijn "waarheid" aan te passen. Zo herwerkte hij de Engelse Green Consumers Guide voor de Nederlandse markt waarbij enige aanpassingen aan zijn standpunt werden aangebracht.

Sinds zijn publikatie in 1977 wordt Reynders beschouwd aan de basis te liggen van de hetze rond PVC in Nederland. De resem veroordelingen die zijn anti-PVC-campagnes bij de commissie voor Reclamecode hebben opgelopen, bewijzen echter dat zijn acties weinig zoden aan de dijk hebben gebracht. In 1993 werd het Nederlandse ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer veroordeeld wegens misleidende berichtgeving inzake PVC. De veroordeling werd in beroep bevestigd. Onlangs werden de Nederlandse milieuverenigingen inzake de toepassingen van PVC in de bouwsector door de hogervernoemde commissie teruggefloten.

Opmerkelijk is dat de uitgevers van de gewraakte brochure onder andere werden vertegenwoordigd door professor Reynders. Men kan dus moeilijk volhouden dat hij een neutraal expert is.

Om mijn uitspraken te staven, wens ik er een aantal van te citeren.

"PVC is gevaarlijk en goed vervangbaar"

"De plastics PVC en PVDC geven vrijwel altijd aanleiding tot milieuhoofdpijn"

Over wijnstoppen zegt hij: "Vervang lood echter niet door een andere kwaal: PVC".

Over huishoudfolie : "Kies voor plastic polythyleen niet voor PVC".

Over koffieverpakkingen beweert hij, ik citeer : "Mits men geen PVC gebruikt, is de plasticzak sterk in het milieuvoordeel".

Bij diverse gelegenheden spreekt Reynders zich uit in het voordeel van hout in de bouwnijverheid in plaats van PVC. PVC moet volgens Reynders nog slechtere punten krijgen dan natuurlijk bont.

Mijnheer de voorzitter, collega's, de Vlaamse regering heeft uitgeroepen aan deze persoon de peer-review van het VITO toevertrouwd !

Ondertussen weet iedereen dat de VITO-studie tot de conclusie komt dat er geen basis bestaat om een van de bestudeerde verpakkingen -waaronder PVC- te discrimineren. Ik herhaal dat een peer-review een neutraal oordeel moet uitspreken !

Bovendien doet professor Reynders bij de beoordeling van de VITO-studie een beroep op een team van medewerkers. De samenstelling van dit team kan evenmin vertrouwen inboezemen inzake neutraliteit.

Naast professor Reynders bestaat het team uit 6 personen waarvan ik u de identiteit en de hoedanigheid wens toe te lichten.

Mevrouw Rietberg vertegenwoordigt de Alternatieve Consumentenbond, een organisatie waarvan de mening over PVC ondertussen in Nederland genoegzaam bekend is.

De heer Blonk vertegenwoordigt het totaal onbekende Adviesbureau Brand- en Grondstoffen.

Van de heer Jetten van het recyclagebedrijf voor PET-flessen RECO kan moeilijk worden verwacht dat hij tegen zijn eigen winkel zal pleiten.

De heer Wijnen vertegenwoordigt het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en staat bekend als een notoir PVC-tegenstander.

De enige Belg in het gezelschap, de heer Mazijn, een oud-medewerker van VIT is nu werkzaam voor Arbeid en Milieu dat een samenwerking is tussen de BBL en het ABVV.

De zesde medewerker van het team, de heer Duthil van Unilever moet zich, mijns inziens, bijzonder weinig op zijn gemak voelen in een dergelijk gezelschap. Hij werd wellicht aangeduid als doekje voor het bloeden.

Mijnheer de minister, vermits het oordeel van professor Reynders en zijn team even neutraal is als dat van een Hutu over een Tutsi is een dergelijk peer-review puur weggegooid geld!

Het is misschien mogelijk dat de minister niet op de hoogte was van de gedetailleerde samenstelling van het team.

In uw antwoord op mijn vorige interpellatie hebt u duidelijk gemaakt wat u onder peer-review verstaat.

U zegt daarover het volgende : "Het betekent dat een vijftal internationale autoriteiten en instituten bevestigen dat de gebruikte methode exact is. Als dat het geval is, zijn de conclusies ook juist." Ik verwacht van u dan ook de namen van de vier andere instituten of experts die werden geraadpleegd inzake de VITO-studie. Precies deze veelheid van gedi-versifieerde oordelen kan een wetenschappelijke waarborg bieden voor het al dan niet correct zijn van de resultaten. Dat is uiteraard onmogelijk met een peer-review die slechts aan één persoon werd toevertrouwd, over wie bovendien ernstige twijfels rijzen over tot zijn wetenschappelijke neutraliteit. Het hele opzet van een peer-review dreigt dan, zoals u het zelf formuleerde, zijn "doel voorbij te schieten". U beweerde dat u er zeker van wilde zijn dat de wetenschappelijke conclusies van het VITO-onderzoek op korte termijn geen vragen zouden openlaten of uitlokken. Indien evenwel alleen professor Reynders en zijn team

Pierco

worden geconsulteerd, dan zullen in de toekomst de resultaten ongetwijfeld meer dan eens worden gecontesteerd. Dan moeten we eerstdaags een peer-review van de peer-review organiseren.

U beklemtoonde bij de vorige interpellatie dat u het volste vertrouwen hebt in het vrij wetenschappelijk onderzoek. Toch spreekt deze handelwijze die bewering tegen. In Nederland heeft het Instituut voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek onlangs in opdracht van het Nederlandse ministerie van Economische Zaken een studie gemaakt van de milieu-aspecten van PVC in verpakkingen. De conclusie luidde, net zoal die van de VITO-studie, dat PVC niet alleen technisch en economisch, maar tevens op milieugebied in vele gevallen een verantwoorde oplossing voor produktverpakking biedt.

Ook de opvolgingscommissie voor de ecotaks lijkt, weliswaar laattijdig en zonder VITO-studie, tot de conclusies te komen dat de discriminatie van PVC-drankverpakkingen in de ecotakswet wel eens ongegrond zou kunnen zijn. Een eventuele wetwijziging zou dus al snel nodig kunnen blijken. In dat geval zal de VITO-studie alsnog een belangrijke informatiebron zijn.

Het advies van de opvolgingscommissie kwam evenwel te laat aan, want anders zou het uiterlijk op 31 december 1994 zijn uitgebracht. Dit maakt dat de federale ministerraad inzake PVC vóór 1 maart 1995 een beslissing zou moeten treffen. De twijfelachtige politieke situatie lijkt op dit vlak wel roet in het eten te strooien. Er zijn, hoe dan ook, slechts twee opties : ofwel kan de ministerraad de discriminatie van PVC ongegrond verklaren, ofwel moet een datum worden bepaald waarop de inning van de ecotaks op PVC kan beginnen. De VITO-studie zou ook in dit verband weer een belangrijke rol kunnen spelen.

Het is trouwens een illusie dat de peer-review wel op tijd af zou zijn, want het team van professor Reynnders vergaderde in november van vorig jaar voor de eerste keer, in aanwezigheid van mensen van het VITO en OVAM. Daarbij werd een tweede vergaderingsdatum, 10 januari 1995, vastgelegd om bijkomende berekeningen te bespreken. Na daaraan te hebben voldaan, kwam de groep opnieuw samen op 14 februari jongstleden. In maart en april zijn nieuwe vergaderingen gepland. Het is dus uitgesloten dat er weldra een resultaat mag worden verwacht, in tegenstelling tot wat de minster heeft beloofd. Daarom heb ik een aantal vragen voor de minister geformuleerd.

Waar bent u op afgegaan bij het toekennen van de peer-review van de VITO-studie ? Waarom werd slechts één deskundige geraadpleegd ? Hoeveel zal de kostprijs van de peer-review bedragen ? Bent u van mening dat professor Reynnders en zijn team, zijn publikaties en uitspraken in het verleden in acht genomen, als objectieve onafhankelijke experts kunnen blijven functioneren ? Wist u hoe het team van de professor was samengesteld ? Gezien de deadline van de vooropgestelde twaalf weken met rasse schreden nadert, wil ik graag weten wanneer de peer-review af zal zijn. Wanneer zullen de leden van de Vlaamse Raad eindelijk de resultaten van de VITO-studie, uitgevoerd zoals vooropgesteld in de motie die door de Raad werd goedgekeurd, ter beschikking hebben ?

De voorzitter : De minister vice-president heeft het woord.

Minister vice-president N. De Batse-lier : Mijnheer de voorzitter, collega's, het Lifecycle Assessment, LCA, waarover we het hier hebben, is een vrij nieuw instrument dat wordt aangewend om de levenscyclus van produkten te bepalen. Het is de eerste keer in de geschiedenis dat een PVC-studie wordt uitgevoerd op die manier. Ik beschik evenwel niet over de nodige kennis om uit te maken of

dat allemaal volgens het boekje verloopt. De publikatie "Guidelines for Lifecycle Assessment : a code of practice", bij SETAC, de Society of Environmental Toxicology and Chemistry, uitgegeven in 1993 vormt de grondslag voor de beslissing een dergelijk onderzoek te laten uitvoeren.

LCA is voor België absoluut nieuw, vooral in het kader van beleidsmaatregelen. SETAC is een internationale organisatie die mensen uit het bedrijfsleven, de overheid en de wetenschappelijke sector groepeerd. Op grond van verschillende internationale workshops werden procedures vastgelegd voor de LCA-onderzoeken. SETAC is in dit verband als wereldautoriteit erkend.

De eerder aangehaalde "guidelines" beschrijven de aanpak van de peer-review van een LCA. Dat houdt in dat er een instelling wordt aangeduid, en in dit geval was IVAM uit Amsterdam de uitverkorene om het voorzitterschap waar te nemen van een panel dat de LCA in de peer-review zal beoordelen. In tegenstelling tot wat u dus zegt, werd niet één expert aangesteld, maar wel een voorzitter voor het panel van deskundigen, dat verder bestaat uit experts uit de industrie, de milieubeweging, de detailhandel, de consumentenorganisaties, de recycling-industrie, de overheid en de wetenschappelijke sector. Er werd zodoende uitdrukkelijk gezocht naar een samenstelling die alle geledingen van de maatschappij reflecteert. Daarenboven werd erop gelet dat geen enkele groep de anderen kan domineren.

De SETAC-procedure voorziet in de mogelijkheid dat elk lid afstand kan nemen van één of meerdere conclusies van het voltallige panel. Als dat gebeurt, moet dat in het rapport worden vermeld. Op die manier moet u toegeven dat professor Reynnders zich door diverse deskundigen uit verschillende sectoren omringd weet en zodoende in zijn eentje niets kan uitrichten. Bovendien geniet hij wereldfaam en komt de minderheid met dit systeem ook aan zijn trek-

De Batselier

ken. Dat lijken me voldoende garanties.

De gunning van de peer-review gebeurde administratief op basis van de wetgeving inzake overheidsopdrachten. De klankbordcommissie die de VITO-studie zou begeleiden, was onderling overeengekomen de volgende criteria te hanteren om de peer-review uit te voeren. De review zou bij voorkeur door een buitenlands team gebeuren en dit volgens internationaal aanvaarde criteria. Bovendien zouden zowel de milieubeweging als de industrie een vinger in de pap hebben.

Op basis van deze criteria heeft OVAM de volgende instanties aangeschreven met het oog op het indienen van een offerte : Arthur Anderson Consulting, Arthur D. Little, het Centrum voor Milieukunde in Leiden, IVAM - Universiteit Amsterdam - en TNO uit Delft. Arthur Anderson liet schriftelijk weten geen interesse te hebben, de overigen dienden een offerte in.

De biedingen werden door OVAM geëvalueerd aan de hand van de vooropgestelde criteria en de bijkomende criteria uitvoeringstermijn en kostprijs. Uit dit onderzoek besloot OVAM dat Arthur D. Little en IVAM het best beantwoordden aan de gestelde criteria. OVAM vond het nuttig dat de bevoegde minister een keuze zou maken tussen die twee.

Halfweg september 1994 werden mij de volgende gegevens voorgelegd. De kostprijs van Arthur D. Little bedroeg 2,5 miljoen frank, die van IVAM beliep 1,9 miljoen frank. De eerste had als pluspunt zijn timing, die bij de tweede als minpunt kan worden aangeduid. De eerste beschikte over een panel zonder milieubeweging - wat in diens nadeel speelde omdat niet alle elementen aan bod kwamen -, terwijl er bij IVAM een panel bestond mét de milieubeweging - wat in hun voordeel

speelde. Een pluspunt van Arthur D. Little was het feit dat de voorzitter van het panel de SETAC-directeur was, maar hun prijs speelde dan weer in hun nadeel. Bij IVAM werd de voorzitter van het panel algemeen aanvaard als autoriteit, en een verder pluspunt was hun prijs. Arthur D. Little had dus twee plus- en twee minpunten, terwijl IVAM 3 pluspunten en 1 minpunt had.

Daarom besloot ik op 22 september de opdracht aan IVAM te gunnen. De totale kostprijs van het peer-review bedraagt dus 1.865.800 frank of 98.200 gulden.

Op uitdrukkelijk verzoek van OVAM werd de uitvoeringstermijn met enkele weken verlengd om het panel te confronteren met de VITO-onderzoekers, zoals geëist door de SETAC-procedure.

Indien de voorzitter en zijn panel zich aan de afgesproken timing houden, dan dient het peer-review rapport begin april 1995 te worden ingediend. De reden dat er enige tijd is verlopen tussen mijn beslissing van september en de eindopdracht is te wijten aan het feit dat de inspecteur van Financiën zolang heeft gewacht om zijn advies in te dienen. Dit heb ik niet in handen, en tot nader order heeft geen enkele minister over de timing van de inspecteur van Financiën te oordelen.

De voorzitter : De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister vice-president, collega's, ik neem aan dat de peer-review methode vrij nieuw is en dat er nog wat onderzoekswerk moet gebeuren. De gevolgde procedure lijkt correct, maar toch rijzen er vragen over de neutraliteit van de onderzoekers. Op basis van de kostprijs en een aantal plus- en weinig minpunten is de studie toegewezen aan IVAM. Er moet echter ook worden nagegaan wie de studie zal uitvoeren.

Ik heb dus veel vragen over professor Reynders zelf. Hij heeft een historisch verleden in verband met PVC. Ook van alle andere panelleden die deel uitmaken van het team kan men bezwaarlijk zeggen dat zij neutrale beoordelaars zijn van deze studie. Wat is uiteindelijk de wetenschappelijke waarde van deze peer-review, als men weet welke de voorafgaande standpunten zijn die deze mensen in het verleden hebben aangenomen ?

In het team moeten ook mensen aanwezig zijn uit de industrie en de handel, maar het spreekt voor zich dat iemand die flessen produceert van andere materialen PVC niet zal verdedigen. Ik zeg ook niet dat hij dat moet doen, maar het doet wel vragen rijzen over zijn objectief oordeel. De andere mensen uit het team zijn reeds vroeger veroordeeld voor een aantal misleidende uitspraken. Deze studie heeft dus voor mij geen enkele objectieve neutrale waarde, want ze kan van A tot Z in vraag worden gesteld.

Minister vice-president N. De Batselier : Ik wacht momenteel af wat deze studie zal geven. OVAM heeft mij tussen twee bureaus laten kiezen, en ik heb u ook uitgelegd waarom. Die bureaus zijn aangeduid op basis van hun internationaal wetenschappelijk erkende waarde.

Ik neem aan dat men niet van een minister verwacht dit soort wetenschappelijke kennis te hebben om hierover te oordelen. Ik heb u de vijf criteria gegeven, vier waren in het voordeel van het ene, een was in het nadeel van het andere. Op het vlak van de timing is nog eens de inspectie van Financiën tussengekomen. In deze sector heeft men nogal wat moeite met de peer-review, en daarom heeft men de timing wat moeten verlaten. De federale overheid heeft zich nooit met deze studie beziggehouden, en er is dus geen enkel verband tussen deze twee. Was deze studie vóór 31 december 1994 aanwezig geweest, dan was ze natuurlijk een belangrijk element geweest in

Pierco

het debat. Maar daarvoor is ze niet besteld.

De heer L. Pierco : Mijnheer de minister, ik betwist de toekenningswijze helemaal niet.

Ik vroeg mij wel af of u kennis had over de samenstelling van het team. Het is toch heel belangrijk dat men weet wie de studie zal uitvoeren, minstens even belangrijk als de wijze waarop de studie aan deze of gene instelling wordt toegekend.

Minister vice-president N. De Batselier : Het was mij bekend welke gedeeltes uit de maatschappij hierin vertegenwoordigd waren, al wist ik niet wie precies aanwezig was in de configuratie.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Pierco werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd.

Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

— *Het incident wordt gesloten om 14.40 uur.*

— *De interpellatie wordt gehouden om 14.41 uur.*

Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over tussenkomsten bij de Vlaamse Milieumaatschappij inzake de milieuheffingen

De voorzitter : Aan de orde is interpellatie van de heer Barbé tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over tussenkomsten bij de Vlaamse Milieumaatschappij inzake de milieuheffingen.

De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister vice-president, collega's, bij het begin van mijn interpellatie over milieuheffingen wens ik artikel 35bis te citeren uit het programmadecreet van 25 juni 1992. Ik citeer : " De VMM is belast met de vestiging, de inning en de invordering van de heffing op de waterverontreiniging".

Op 30 juni 1994 heeft de minister deze bepaling in de commissie bevestigd. Ik citeer uit het verslag : "De minister antwoordt dat de dossiers op de meest objectieve manier worden aangepakt door de VMM. De minister acht het dan ook niet wenselijk dat hij hierbij zou tussenkomen".

Ik kom tot de kern van mijn interpellatie.

De heffingen worden berekend op basis van de vuilkracht. Dit betekent dat de heffingen recht evenredig zijn met de sterk vervuilde lozingen.

Als blijkt dat omwille van de plaatsing van een waterzuiveringsinstallatie (WZI) de vuilkracht in de loop van het jaar daalt, dan wordt de heffing berekend op basis van metingen voor en na de inwerkingtreding van de WZI. De minister heeft dat op 30 juni 1994 in deze commissie bevestigd.

Mijnheer de voorzitter, collega's, inzake de heffing van 1993 werd voor het bedrijf Animalia de hogervermelde aanpak niet toegepast.

Op 19 oktober 1992 heeft het bedrijf de WZI in gebruik genomen. Alhoewel de bouw en de installatie van de WZI reeds jaren was aangekondigd,

heeft de VMM slechts in december 1992 metingen uitgevoerd. De datum is niet onbelangrijk. Indien de VMM metingen had uitgevoerd vóór de inwerkingstelling van de WZI, dan had de overheid een bedrag van ongeveer 30 miljoen frank meer kunnen innen !

Dit betekent dat men bij de controle op lozingen van Animalia de decretaal vastgelegde methode niet heeft gevolgd zodat het bedrijf een extraatje krijgt van 30 miljoen frank !

Op 30 juni 1994 heb ik de minister hierover ondervraagd. Zijn antwoord was vaag.

Omdat zich ondertussen een nieuw feit heeft voorgedaan, wens ik de minister hierover opnieuw te ondervragen.

Het nieuwe feit is de brief aan de VMM van 6 augustus 1992 van de minister.

Ik citeer één zin uit de brief : "Ik verzoek u deze aanpak uit te voeren : heffing 1993 : meting van de vuilvracht in oktober en november".

Dezelfde dag schrijft de minister het bedrijf dat de heffing zal gebeuren op basis van de metingen van oktober en november zodat de milieuinvestering van het bedrijf wordt gehonoreerd.

Een beloning voor een bedrijf dat investeert in milieu klinkt mooi.

Men mag echter niet uit het oog verliezen dat de decreten ter zake reeds voorzien in een dergelijke beloning. Bedrijven die investeren in het milieu worden beloofd. Toepassing op het bedrijf Animalia zou ertoe geleid hebben dat het bedrijf voor de laatste 3 maanden omzeggens geen heffingen moet betalen.

Animalia krijgt echter meer dan de decretale beloning en moet voor de periode van 9 maanden vóór de inwerkingstelling van de WZI nauwelijks heffingen betalen.

Barbé

Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de minister de VMM opdracht heeft gegeven, bij de belastingadministratie is tussengekomen, om een onwettelijke, soepelere regeling voor Animalia toe te passen die het bedrijf een financieel voordeel van 30 miljoen frank heeft opgeleverd.

Er is hier duidelijk sprake van vrijstelling van heffing. Dit is ongrondwettelijk !

Een dergelijke beslissing werkt bijzonder demotiverend voor de andere bedrijven die inspanningen leveren om het milieu zuiver te houden. Wie zei ook weer dat iedereen gelijk voor de wet is ?

Bovendien was Animalia reeds jaren in overtreding met illegale organische lozingen in de Dender en had het bedrijf ter zake ontelbare processen-verbaal opgelopen.

Uitgerekend dit bedrijf krijgt een extra-beloning !

Ik wens te beklemtonen dat het niet gaat over koelwaterheffing, noch over eventuele navorderingen op basis van sluiklozingen.

Mijnheer de voorzitter, mijn besluit is kort.

Ten eerste, alhoewel het decreet ter zake bijzonder duidelijk is en de minister verbiedt tussen te komen bij de VMM inzake milieuheffingen, heeft de minister dit toch gedaan.

Ten tweede, de minister heeft de VMM verplicht onwettelijke handelingen te stellen zodat een bedrijf een schenking van ongeveer 30 miljoen frank kon binnenrijven. Meer nog. Toen ik hem hierover in 1994 heb ondervraagd, heeft hij de kern van het dossier verzwegen. Ik til daar bijzonder zwaar aan !

Mijnheer de minister, ik wens een aantal concrete vragen te stellen.

Kunt u uw tussenkomst bij de VMM motiveren ?

Bent u reeds tussengekomen in andere dossiers om voor andere bedrijven een gunstregeling te bedingen ?

Zult u uw foute beslissing rechtzetten door een navordering zodat het bedrag van 30 miljoen frank alsnog kan worden gerecupereerd ?

Afhankelijk van uw antwoord zal ik al dan niet een met redenen omklede motie indienen. De voorzitter : Minister vice-president De Batselier heeft het woord.

Minister vice-president N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, de heer Barbé kent mijn antwoord. Hij heeft een aantal zinnen uit mijn brief aan de VMM weggelaten.

Hij heeft met de pers onderhandeld om deze berichten te kunnen laten publiceren. Dit bewijst reeds dat de berichten onjuist zijn.

De commissie kan inzage krijgen van de volledige brief zodat duidelijk wordt dat de heer Barbé de problematiek uit haar context haalt.

Mijnheer de voorzitter, ik wens mijn omstandig antwoord voor te lezen.

In zijn schriftelijk interpellatieverzoek stelt het geachte lid formeel dat ik de VMM opdracht heb gegeven om de decretale bepalingen niet toe te passen teneinde "een bedrijf" een vrijstelling van vele miljoenen te geven. De heer Barbé beweert dat ik met de VMM zou onderhandelen over heffingen tegen de decretale regels in.

Hij heeft deze beweringen tijdens zijn interpellatie herhaald.

Ik kan met deze tendentieuze stelling niet akkoord gaan.

Ik wens de onderliggende problematiek van Animalia nog eens grondig toe te lichten. Ik verwijs naar mijn antwoord op de vraag nummer 147 van 3 juni 1992, mijn antwoord van 23 april en 19 mei 1994 en mijn antwoord op zijn vraag om uitleg in de commissie van 28 juni 1994.

Mijnheer Barbé, vooraleer mijn antwoord te ontwikkelen, wens ik het principiële aspect van uw interpellatie te onderstrepen inzake de relatie tussen de functioneel bevoegde minister en zijn administratie.

Zowel in uw interpellatie als in uw mededelingen aan de pers wekt u de indruk dat elk contact met de VMM van mij of mijn kabinet inzake de vestiging, de inning en de invordering van de afvalwaterheffingen niet alleen onwettig is maar bovendien tot doel heeft geschenken uit de delen aan privé-bedrijven.

Gelukkig liggen de zaken in werkelijkheid heel anders. Ik beklemtoon hier formeel dat ik nooit VMM opdracht heb gegeven om onwettige daden te stellen. Ik heb steeds de decretale bevoegdheden van de VMM gerespecteerd en in het bijzonder dan die van de administrateur-generaal die de bevoegde ambtenaar is inzake afvalwaterheffingen. Dat zal bovendien blijken uit de brieven die ik u straks zal tonen. U kunt in het dossier dat u aan de pers hebt bezorgd trouwens zelf lezen dat de bewuste nota op overleg met de heer Devadder stoelde. Hij is de ter zake decretaal bevoegde adjunct-administrateur-generaal en dus geen lid van mijn kabinet. Ik verwijs naar artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 februari 1993 tot uitvoering van hoofdstuk 3bis van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewatervoren tegen verontreiniging. In een nota die de heer Devadder aan mij richtte naar aanleiding van het persbericht van 31 januari jongstleden, verklaart hij duidelijk het volgende : "...hierbij bevestig ik dat de beslissingen over de heffingen op waterverontreiniging van het bedrijf NV Animalia door mij zijn getroffen binnen de perken van mijn decretale bevoegdheden ter zake. Enkel de uitvoering van deze beslissingen naar het bedrijf toe gebeurde in overleg met uw kabinet". Naar aanleiding van uw vraag om uitleg, heb ik dit op 28 juni 1994 overigens al beklem-

De Batselier

toond door naar de decretale bevoegdheden van VMM te verwijzen en door letterlijk het antwoord inzake de getroffen beslissingen dat ik op 20 juni 1994 van VMM had ontvangen, voor te lezen.

Bij de behandeling van brieven en verzoeken om tussenkomst van bedrijven, burgers, politici, bedrijfsfederaties, sociaal-culturele verenigingen, enzovoort, met betrekking tot heffingsaangelegenheden, heb ik altijd op dezelfde wijze gewerkt. Alle brieven en nota's ter zake worden aan de VMM voor een ontwerp van antwoord doorgestuurd. De administrateur-generaal bezorgt mij het ontwerp van antwoord en ik zorg ervoor dat het bij de betrokkene terecht komt. Sommige instanties en personen stellen er immers prijs op schriftelijk en mondeling te ervaren dat de minister en de administratie op dezelfde golfhoogte zitten wat de concrete toepassing van wetten en decreten betreft. Wanneer het gaat om zo'n technische materie als afvalwaterheffing, worden trouwens telkens weer nieuwe interpretaties ontwikkeld die dan net zo systematisch moeten worden weerlegd om de heffingsprocedure niet te hypothekeken. Ik beschouw het in elk geval als een beleidsplicht om ter zake in overleg met de bevoegde administratie op te treden.

Ik maak er u bovendien op attent dat het artikel 35quinquies decies bepaalt dat eenieder het recht heeft zelfs nadien of vooraf formeel schriftelijk bezwaar in te dienen bij de adjunct-administrateur-generaal, die dan binnen het jaar na de verzending van het bezwaarschrift een met redenen omklede beslissing moet treffen. Deze soepele procedure liet ik in 1992 zelf in het decreet opnemen omdat het oorspronkelijke decreet alleen in een beroepsprocedure voor ambtshalve aanslagen voorzag. Hoe dan ook, ik geef als minister het antwoord door dat ik van de administratie heb ontvangen.

Hoe onzinnig of tendentiekus een vraag ook wordt geformuleerd, ik ben nog altijd van mening dat eenieder die me een brief schrijft of een vraag stelt, recht heeft op een gemotiveerd antwoord. Er lopen trouwens vele tientallen klachten bij allerlei gerechtelijke instanties en het is daarom dat bij de budgetcontrole 1994 in het programmadecreet een eenvormige juridische procedure werd vastgelegd. Toch ben ik ervan overtuigd dat de geschetste werkwijze een aantal juridische betwistingen heeft voorkomen. Op deze manier proberen we de klager er immers van te overtuigen dat de VMM rechtlijnig en volkomen conform de beleidsmatig voorgeschreven regelgeving opereert. De klagers gaan er al te dikwijls van uit dat ze arbitrair worden behandeld. De brieven en opmerkingen gaan trouwens meestal in op principiële aspecten of op bezwaren inzake de opportuniteit van de heffing, op de economische facetten of de vermeende strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel. Dat punt wilde ik toch even ophelderen om te voorkomen dat u me de komende maanden nog zou verwijten dat ik de VMM onwettig om antwoord op vragen en nota's inzake heffingen heb verzocht.

Naar aanleiding van de vele brieven en commentaren, werden de voorbije jaren heel wat zaken procedureel en technisch rechtgezet of bijgestuurd en nadien ook goedgekeurd door deze Raad. Ik som enkele voorbeelden op.

De voorbije jaren werd de heffingsprocedure decretaal op verscheidene punten aangepast, na goedkeuring door de Vlaamse Raad. Denk daarbij maar aan de bezwaarprocedure, het invoeren van vrijstelling voor niet-lozers en de mogelijkheid tot tijdelijke opschorting van betaling. Bovendien werd ook het uitvoeringsbesluit diverse keren op de veranderingen afgestemd om de procedure sluitender te maken en onduidelijkheden weg te werken. Ter zake refereer ik aan de bemonsteringsproce-

dure die omwille van de rechtszekerheid een striktere omkadering kreeg. Het kohier werd ten behoeve van een optimale duidelijkheid inzake heffingsgrondslag en berekeningswijze eveneens aangepast. Terzelfder tijd werd een voorlichtingscampagne uitgewerkt met het oog op het verzenden van de kohieren en het aanstellen van informatieambtenaren. Dit behelst nog maar enkele verwezenlijkingen die het rechtstreekse gevolg zijn van deze werkwijze.

Op grond van alles wat ik uit brieven en commentaren heb vernomen, richtte ik zelfs een ambtelijke werkgroep op die concrete voorstellen moet ontwikkelen met het oog op een eventuele bijsturing van de heffingsregeling, zowel wat het regulerend effect als de sociaal-economische en technische onderbouw aangaat.

Mijnheer Barbé, met deze toelichting probeer ik u diets te maken dat ik de problemen die bedrijven, bedrijfssectoren, politici en individuele burgers me rapporteren niet wil ontlopen. Ik wil echter wel weten wat er ter zake al dan niet kan worden bijgestuurd. Ik wens vooral niet in te grijpen in de manier waarop de VMM haar opdracht administratief uitbouwt, zowel wat "bemeting" als de afhandeling van de afzonderlijke dossiers betreft en dat heb ik ook verklaard in de commissie voor Leefmilieu. Dat doet natuurlijk niets af aan het feit dat ik ter zake de volle politieke verantwoordelijkheid blijf dragen, uitgezonderd voor taken die decretaal aan bepaalde ambtenaren of administraties zijn toegewezen. Het behoort evenwel wél tot mijn taak erop toe te zien dat alle opdrachten correct worden uitgevoerd en daarom eis ik dan ook dat men mij systematisch van bepaalde zaken op de hoogte houdt. Dat gaat dan van de planning van het verzenden van de kohieren om de invordering gepland te doen verlopen, over de rapportering van ontvangsten om te zien of het Minafonds tijdig de nodige inkomsten krijgt en de begrote

De Batselier

opbrengst dus wordt gehaald, tot de planning van de juridische invorderingen. Wat dit laatste punt betreft, verzeker ik u ervan dat ik van de VMM eis dat ze zo consequent mogelijk alle verschuldigde heffingen int. Dat wordt vanzelfsprekend niet altijd in dank afgenomen.

De voorbije jaren heb ik de milieu-administraties uitdrukkelijk opgedragen via systematisch overleg de meest correcte inning van heffingen te beogen. In dit verband heeft de uitwisseling van informatie met betrekking tot de captatievergunningen van oppervlaktewater en de grondwaterwinning tot een aantal belangrijke activiteiten geleid. In dezelfde zin heb ik uitdrukkelijk opdracht gegeven om de vergunde, geloosde en betaalde vuilvrachten zo goed mogelijk met elkaar in verband te brengen. Dat vormde inmiddels al de aanzet voor een maandelijks overleg tussen de VMM en de milieu-inspectie met de bedoeling de bemetingscampagnes aan de hand waarvan de heffing wordt vastgesteld zo correct mogelijk te doen verlopen.

Ik ben er steevast van overtuigd dat alle tussenkomsten en opdrachten intrinsiek verbonden zijn aan mijn opdracht als functioneel bevoegde minister en geenszins strijdig zijn met de decretale VMM-bevoegdheden. Zij dienen immers geenszins om decretale bevoegdheden te beperken of te minimaliseren, maar streven er integendeel naar ambtelijke richtlijnen op te stellen om deze taken optimaal te kunnen uitvoeren.

Ik wens er bovendien op te wijzen dat ik alle betrokken administraties heb verzocht om in het kader van de bekkenwerking en/of in het kader van hun metingsrapporten - zonder enige beperkende tussenkomst van mijnentwege - alle beschikbare milieu-informatie ter beschikking te stellen. Uiteraard is iedere betrokken administratie verantwoordelijk voor de juistheid van de gepubliceerde gegevens.

De openbaarheid van heffingsgegevens met betrekking tot individuele bedrijven en burgers is uiteraard aan een aantal regels onderworpen. Ter zake laat ik het over aan de verantwoordelijkheid van de betrokken ambtenarij om eventueel juridisch onderbouwde beperkingen in te bouwen. Tegen een al te restrictieve houding zal ik me wel verzetten, omdat daardoor de maatschappelijke toetsing van de heffingsvuilvracht, de vergunde vuilvracht en de gemeten vuilvracht verloren gaat.

Wat het dossier Animalia betreft wens ik hier een en ander nogmaals op een rijtje te zetten, alhoewel ik alle relevante informatie meermaals aan de heer Barbé heb bezorgd.

Ik verwijs nogmaals naar mijn antwoord op vraag nr 147 van 6 juni 1992, mijn brief van 19 mei 1994 aan de heer Barbé ingevolge zijn persnota en het daarop gebaseerde artikel in De Morgen van 23 april 1994 en ten slotte naar mijn antwoord op de vraag om uitleg van 20 juni 1994 dat ik in de commissie Leefmilieu heb verstrekt op 28 juni 1994.

De feiten zijn als volgt.

Op 10 januari 1992 meldde de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid mij - als toenmalig Vlaamse minister van Economie - dat het bedrijf Animalia met zware coninuiteitsproblemen te kampen zou hebben als gevolg van administratief-gerechtigde problemen met de overheden van het Vlaamse Gewest. Er werd mij verzocht de bevoegde Gemeenschapsminister van Leefmilieu te vragen dringend een oplossing te zoeken voor deze problemen. Het betrof hier het uitblijven van een vergoeding voor het ophalen van kringen, de zware milieuheffing vanaf 1991 en het uitblijven van een concessie op lange termijn.

Het probleem van de financieringsproblematiek van de zuiveringsinstallatie was door Animalia reeds aangekaart bij de minister van Leef-

milieu op 16 maart 1990 en 8 februari 1991.

Op 27 december 1991 liet het kabinet Leefmilieu weten akkoord te gaan met het invoeren van een retributie voor het ophalen van kringen en een eenmalige tussenkomst voor de lasten uit de periode 1991-1992 op basis van de voorstellen van het ingestelde studiesyndicaat.

Op 12 mei 1992 werd deze voorgeschiedenis door de directie van Animalia toegelicht aan mijn kabinet met de formele vraag om dringend de financiële toezeggingen in concrete engagementen te vertalen om de continuïteit van het bedrag te kunnen verzekeren.

Op 13 mei 1992 dient Animalia een dossier in om retroactief verlaagde reductiecoëfficiënten te verkrijgen.

Deze reductiecoëfficiënten werden bij het instellen van de afvalwaterheffing in 1991 door de Vlaamse Raad toegekend aan bedrijven uit een aantal sectoren die voor een beperkte periode op oppervlaktewater lozen.

Aan de sector van de vilbeluiken werd deze reductie in 1991 niet toegekend waardoor de heffingen zeer zwaar opliepen voor de zuurstofbindende parameters en de nutriëntenfactoren.

Op 29 juni 1992 deed de VMM mij op basis van het dossier van Animalia het voorstel om in te gaan op het voorstel van Animalia om verlaagde k-factoren in te voeren waardoor dit het bedrijf - en ik citeer : "zou toelaten om gedurende een aantal jaren - van 1993 tot 1995 - een verlaagde heffing te betalen om met het aldus vrijgekomen bedrag de nodige behandelingsinstallaties te bouwen".

Ter motivatie stelde de VMM - en ik citeer : "na vergelijking van de sectoriële normstellingen voor de desbetreffende parameters met andere bedrijfssectoren zullen de k-factoren de volgende waarden hebben : k1 be-

De Batselier

draagt 0,60, k2 bedraagt 1 en k3 heeft als waarde 0,6."

Gelet op het creëren van een budgettair gevaarlijk precedent voor andere sectoren werd dit voorstel door mij niet gevolgd.

In overleg met de heer Devadder werden de voorstellen van de NV Animalia verworpen. Bij brief van 6 augustus 1992 aan Animalia werd meegedeeld dat de heffingen 1991 en 1992 - de geloosde vuilvrachten in 1990 en 1991 - onverminderd dienen betaald te worden en dat er geen verlaagde k-factoren zouden worden toegekend. Deze aanpak werd ook schriftelijk aan de VMM bevestigd.

De VMM had in het eerste semester van 1992 geen bemeting van het bedrijf georganiseerd en bovendien was het voor de VMM zowel menselijk als materieel onmogelijk om in augustus en/of september te meten - door het overlijden van het ter zake bevoegd personeelslid. De zuiveringsinstallatie van Animalia werd begin september 1992 volledig operationeel en daarom werd in overleg met de decretaal bevoegde ambtenaar aan Animalia toegezegd om in oktober-november over te gaan tot bemeting. In augustus was de zuiveringsinstallatie van Animalia trouwens reeds in volle opstart.

Zowel in de brief van 6 augustus 1992 aan Animalia - en ik citeer : "...is de VMM bereid om de vuilvracht die voor de heffing 1993 zal in aanmerking zal worden genomen, te doen vaststellen in de loop van de maanden oktober-november" als in de brief van 6 augustus 1992 aan de VMM wordt uitdrukkelijk verwezen naar de decretaal bevoegde instantie en ik citeer : "...in aansluiting met uw brief van 29 juni 1992 en het gesprek van mijn kabinetslid met de heer Devadder".

Bovendien was de bemeting van Animalia door de VMM in de jaarplanning 1992

- onafhankelijk van het overleg met Animalia inzake de ophaalproblematiek van krenge - pas gepland in de maand november.

De ingebruikname van de zuiveringsinstallatie van Animalia was immers pas tegen eind 1992 voorzien. In zijn parlementaire vraag van 3 juni 1992 wordt dit door de heer Barbé zelf ook aangebracht. Ik citeer uit de vraag nr. 147 : "Momenteel is een nieuwe waterzuiveringsinstallatie in aanbouw, maar die zou pas operationeel worden eind 1992".

Door overmacht, ziekte en overlijden van een personeelslid werd de bemonstering van Animalia verschoven naar de maand december. Deze gang van zaken werd door de VMM schriftelijk bevestigd op 3 mei 1994 en 20 juni 1994.

Een kopie van deze brieven werd aan de heer Barbé bezorgd. In zijn brief van 31 januari 1995 bevestigt de heer Devadder nogmaals deze timing.

Het is derhalve niet correct te stellen dat ik de administratie opdracht heb gegeven om haar planning eenzijdig te wijzigen. De heer Barbé citeert slechts één paragraaf van deze brief, namelijk : "ik verzoek u deze aanpak uit te voeren." Deze paragraaf wordt echter voorafgegaan door de volgende zinsnede : "in aansluiting met uw brief van 29 juni 1992 en het gesprek van mijn kabinetslid Freddy Van den Bossche met de heer Devadder laat ik u in bijlage een kopie geworden." De heer Devadder is dus de decretaal bevoegde ambtenaar, en hij is telkenmale betrokken.

Er werd enkel in de onderhandelingen met Animalia inzake de gewestelijke inbreng voor de lasten uit het verleden gebruik gemaakt van feitelijke situaties in het kader van de heffingen. Zodoende werden de belangen van het Vlaamse Gewest maximaal verdedigd om de verwerkingsmogelijkheden voor krenge te vrijwaren, en ook de uit te werken ophaalreglementering en de te beta-

len eenmalige vergoeding voor de jaren 1991 en 1992.

Op de vragen van de heer Barbé heb ik al veel van deze elementen beantwoord. Ik heb echter steeds ten gronde geantwoord op de essentie van de vraagstelling.

Ik wens ter zake op het volgende te wijzen.

In de persnota van 23 april 1994 en het daarop gebaseerde artikel in De Morgen is de essentie van de vraagstelling dat de VMM beschikbare analyseresultaten van april 1992 niet zou gebruikt hebben voor de berekening van de heffing waardoor een geschenk van 30 miljoen frank zou zijn gegeven.

In mijn antwoord van 19 mei 1994 heb ik - op basis van de nota van de VMM - geantwoord dat de Dienst Heffing heeft vastgesteld dat er niet werd bemonsterd in april 1992 in het kader van het heffingendecreet en dat de monsternamecampagne oorspronkelijk werd gepland in de maand november 1992.

In reactie op dit antwoord stelt de heer Barbé op 6 juni 1994 een vraag om uitleg waarin hij ten gronde vraagt om vooralsnog analyseresultaten bij het bedrijf op te eisen.

Hierop heb ik, op basis van een VMM-nota, geantwoord dat er niet werd bemonsterd in het voorjaar 1992 omdat de monsternamecampagne vanaf het begin in november 1992 werd gepland. De bemonstering is uiteindelijk in december 1992 doorgegaan.

Ik voeg eraan toe dat wanneer er geen analyseresultaten bekend zijn of aanvaard kunnen worden omdat zij niet rechtsgeldig zijn, de milieuheffing moet worden berekend op basis van omzettingcoëfficiënten. Aangezien de VMM-analyseresultaten van december 1992 rechtsgeldig zijn, moet de heffing hierop gebaseerd worden.

De Batselier

Aangezien - zoals ik reeds eerder citeerde uit het antwoord van de heer Devadder - de beslissingen over de heffingen, zowel inzake planning van de bemonstering als inzake vaststelling van de heffing, binnen de perken van de decretale bevoegdheden van VMM werden genomen en de mededeling hiervan aan Animalia in overleg enkel de uitvoering betroffen, heb ik deze brieven - nogmaals allicht ten onrechte - niet vermeld.

Mijnheer Barbé, ik wens echter uitdrukkelijk te beklemtonen dat het dossier Animalia tot mijn politieke verantwoordelijkheid behoort. Ik heb dit ook uitgebreid toegelicht in mijn antwoord op uw vragen om uitleg in de commissie Leefmilieu.

Ik verklaar mij nader.

In uitvoering van de EG-richtlijn van 27 november 1990 tot voorstelling van gezondheidsvoorschriften voor de verwijdering en de verwerking van dierlijk afval moesten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen ter zake in werking treden voor 31 december 1991.

Het arrest 89/1 van het Arbitragehof van 31 januari 1989 bepaalt dat de reglementering inzake de vernietiging van dierenkrengen en slachtafval tot de bevoegdheid van de gewesten behoort. Om die reden werd via het programmadecreet 1992 in het afvalstoffendecreet van 2 juli 1981 de Afdeling 6 "Dierlijk afval" ingevoegd.

Het Studiesyndikaat voor dierlijk afval en OVAM hebben eind 1991 de toenmalige minister van Leefmilieu meegedeeld dat de ophaling en verwerking van dierlijk afval niet haalbaar meer was zonder een vergoeding voor de geleverde diensten. OVAM stelde voor dat deze vergoeding deels zou komen van de "vervuiler" en deels van de overheid. Dit standpunt werd door de toenmalige minister bijgetreden.

Op basis van een omstandige doorlichting door de Vlaamse Milieuholding werd de tussenkomstregeling van het Gewest en van de "vervuiler" vastgesteld en bij programmadecreet vastgelegd. Aangezien de onderhandelingen met de NV Animalia reeds medio 91 startten, moest voor de periode 91 en 92 een eenmalige overbruggingstussenkomst worden voorzien voor de nettoverliezen geleden door de destructiebedrijven, als vergoeding voor het continu blijven exploiteren als tegemoetkoming in de verwijderingskosten van krenge voor bedrijven die toen geen bijdragen hoefden te betalen.

Bij het vaststellen van deze tussenkomst ten bedrage van 90.649.000 frank werd ook rekening gehouden met de oorspronkelijk te betalen afvalwaterheffing als element voor de vaststelling van de netto-kostprijs voor de verwijdering. Ter informatie weze vermeld dat het bedrijf Animalia een veel hogere tussenkomst vroeg.

Vermits de NV Animalia de vastgestelde heffingen betwistte, werd de betaling van deze gewestelijke tussenkomst uitdrukkelijk geconditioneerd in het Besluit van 23 juni 1993. Ik citeer : " Animalia moet afstand doen van alle vorderingen tot betwisting bij de gewone en administratieve rechtscolleges en het betalingsbewijs van de betrokken heffingen voorleggen".

Om te vermijden dat het Vlaamse Gewest reeds een tussenkomst zou betalen die mede op basis van heffingen werd vastgesteld terwijl het bedrijf weigert die heffing te betalen, heb ik deze voorwaarden expliciet laten opnemen in het besluit.

De NV Animalia heeft dan ook formeel afstand gedaan van alle juridische vorderingen.

Dit gegeven is niet onbelangrijk. In haar juridische klachten eiste Animalia immers ook de toepassing van de reductiefactoren die aan een aan-

tal op oppervlaktewater lozende sectoren werd toegekend.

Inmiddels werd in deze aangelegenheid door het Arbitragehof beslist dat deze k-factoren op basis van het gelijkheidsbeginsel aan alle oppervlaktewaterlozers moeten toegekend worden. Dit leidde reeds tot de noodzakelijke decretale aanpassingen van de heffingenregeling in het programmadecreet 1993.

In de juridische afhandeling van de globale betwisting van de heffing door Animalia zou dit element waarschijnlijk zeer negatieve gevolgen hebben gehad voor het Vlaamse Gewest. Het is dus zeker geen "geschenk" van 30 miljoen frank, zoals u beweert!

Inmiddels verklaarde de NV Animalia zich ook formeel akkoord om de heffingen 91 en 92, zoals definitief vastgesteld in het besluit van de adjunct-administrateur-generaal van de VMM, te betalen.

Dit akkoord bevat tevens de betaling van de rechtzetting die door VMM werd toegepast op de heffing 1992 en een verhoging van 37,18 miljoen naar 44,3 miljoen frank. Inmiddels werden deze heffingen ook effectief betaald.

Volledigheidshalve heb ik in de commissie toen ook meegedeeld dat voor de heffing 1992 door de VMM inmiddels een procedure tot navordering werd ingesteld met betrekking tot de hoeveelheid geloosd koelwater.

Ik heb toen ook in grote lijnen toegelicht hoe de Dienst Water - afdeling afvalwater van de VMM gestructureerd was en wat gepresteerd werd in 1992.

Ik citeer nogmaals : "Er waren 23 monsternemers, waarvan 4 in de Buitendienst Gent. Het wegvallen van 2 monsternemers stelt dus wel degelijk zeer zware problemen. Er waren 7 administratieve medewerkers, waarvan 2 in de Buitendienst Gent. In 1992 werden 1.509 plaatsen

De Batselier

bemonsterd (ind. 88 RWZI's). In de Buitendienst Gent werden 230 bedrijven en 17 RWZI's bemonsterd, of 62 bemonsterde lozingspunten per monsternemer. Om een objectieve benadering te vrijwaren gebeurt de planning van de bemonstering centraal, op basis van maand- en weekplanning. Deze planning wordt niet aan mij of mijn kabinet voorgelegd of meegedeeld. Dat deze centrale aanpak door de buitendiensten van de VMM soms tot interne discussies leidt, is mij bekend".

Ik ben echter van mening dat ter zake de administratieve verantwoordelijkheid van de leidende ambtenaren van de VMM die een modus vivendi moeten zoeken tussen de behoefte aan eenvoudige centrale aanpak en de individuele betrokkenheid en/of verantwoordelijkheid van de uitvoerende ambtenaren in de buitendiensten, doorslaggevend is.

Tijdens de besprekingen in de commissie heb ik niet ontkend dat er, gelet op de grootschalige operaties van bemetingen, enerzijds, en de strikte procedures, anderzijds, waarschijnlijk een aantal fouten gebeuren waardoor tot nu toe heden niet steeds het gewenste resultaat kan worden bereikt.

Het representatief bemonsteren van een bedrijf is bovendien een zeer delicate en moeilijke opdracht. Teneinde systematische juridische betwistingen van de heffingen te vermijden, moet VMM dan ook met de nodige omzichtigheid te werk gaan bij het instellen van navorderingen op basis van informatie die niet overeenkomstig de vigerende procedures werd vastgesteld. Het gebruiken van resultaten van schepmonsters moet zeker met het nodige voorbehoud gebeuren omwille van het niet-representatieve karakter ervan. Hetzelfde geldt voor gegevens van niet-beëdigde ambtenaren.

Ik hoop dat dit uitgebreid antwoord aantoont dat ik, ten eerste, in het

dossier Animalia politiek en inhoudelijk ten volle mijn verantwoordelijkheid heb gedragen. Ten tweede lijkt het me nu onbetwistbaar dat de decretale bevoegdheden van de VMM en de adjunct-administrateur-generaal ten volle werden en worden gerespecteerd. Ten slotte beklemtoon ik nogmaals dat systematisch overleg tussen de bevoegde minister en zijn administratie in dit verband niet alleen kan maar zelfs een must is om het beleid voor te bereiden en toe te passen op verantwoorde wijze.

De voorzitter : De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de minister vice-president, een zo uitgebreid antwoord mag dan al een zekere indruk maken, toch moet ik u erop wijzen dat, hoewel bepaalde elementen rechtstreeks verband houden met het dossier, u op vele punten de kern van de zaak uit het oog verliest. Daarom herhaal ik mijn vragen ter zake.

Wat het economische aspect aangaat, is het inderdaad goed dat iedereen beseft dat het bedrijf volkomen op de hoogte was van de regeling die zou worden uitgewerkt inzake het bijpassen van de tekorten. Dat vormt ook voor mij geen enkel probleem aangezien het hier een sector betreft die van belang is voor het milieu en de volksgezondheid. Als men vaststelt dat die verliesgevend is, dan moet dat decretaal kunnen worden verholpen. De bepalingen in die zin zijn uiteindelijk ook vastgelegd, wat resulteerde in een subsidie voor de ophalingen met terugwerkende kracht ten belope van 90 miljoen frank. Het bedrijf wist dus dat die op komst was.

Minister vice-president N. De Batselier : Daarover bestaat zelfs een dossier bij de GIMV. Het is er dus openlijk aan toegegaan wat dat betreft.

De heer L. Barbé : Waar het hier evenwel in eerste instantie om gaat, is de brief van 6 augustus 1992, die ik

niet uit de context heb gehaald, maar waarvan ik wel de essentie heb geciteerd. U schreef namelijk aan de VMM en meer bepaald aan de heer Van Sevenscoten : "Ik verzoek u deze aanpak uit te voeren." Dat sloeg op de heffing voor 1993 en de meting van vuilniszakken in oktober en november. Dit kan bezwaarlijk een mededeling aan een bedrijf of aan de VMM worden genoemd. Het is gewoon een opdracht aan de VMM met betrekking tot de gebruikte werkwijze en dat is onaanvaardbaar. Artikel 35bis zegt uitdrukkelijk dat dit een exclusieve opdracht van de VMM is en dat deze daar autonoom over beslist. U richtte een brief rechtstreeks aan de administrateur-generaal met de bedoeling de manier van werken te beïnvloeden. Alles wat u daarbuiten hebt verteld, was absoluut overbodig. Het verhaal van de monsternemer die is overleden en van overmacht is larie, want als men weet dat een bedrijf 30 miljoen frank minder moet betalen als een bemonstering op een welbepaald tijdstip gebeurt, dan weet men ook dat dergelijke toestanden mogelijk zijn. Ik blijf dus bij de kern van de zaak en zal een motie indienen ter zake.

Mijn volgende vraag heeft betrekking op de techniek, die weliswaar heel subtiel en efficiënt is doordat de bemonstering van het bedrijf pas gebeurt nadat de zuiveringsinstallatie in werking is gezet. Is deze techniek ook bij andere bedrijven op die manier toegepast ?

Minister vice-president N. De Batselier : Mijnheer Barbé, ik begrijp u niet. U blijft maar hameren op het feit dat in het tweede gedeelte van de bewuste brief een en ander staat. Ik overloop het even : "In aansluiting met uw brief van 29 juni 1992", de brief ter attentie van de heer Van Sevenscoten dus, "en het gesprek van mijn kabinetslid, de heer Freddy Van den Bossche, met de heer Devadder laat ik u in bijlage een kopie geworden van mijn schrijven aan de NV Animalia inzake de heffingsproblematiek van het bedrijf." Over de

De Batselier

aanpak werd dus gezamenlijk beslist. Verder schrijf ik : "Ik verzoek u deze aanpak uit te voeren." Dat slaat op drie zaken, namelijk de heffingen van 1991 en 1992, de toepassing van het programmadecreet door gespreide betaling via heffingen en de heffingen van 1993 met betrekking tot de meting van de vuilvracht in oktober en november. Ik heb u toch laten zien dat dit vooraf al op het programma stond.

Dit is dus zelfs geen nieuwigheid, het is een bevestiging. Het programma, dat in juni werd opgesteld, bevat reeds de vermelding van de maand november. Ik heb niet aan de planning gesleuteld.

Het cadeau dat de VMM mij voorstelt in die brief weiger ik, en daar is de heer Devadder het mee eens. U zegt hier dus net het tegenovergestelde, mijnheer Barbé. Als u goed had begrepen wat ik heb gezegd, dan zou u weten dat wat in de tweede paragraaf van deze brief staat zeer belangrijk is, maar dat ik het ook niet anders kan formuleren.

Als u het niet begrijpt, wil ik het u straks na de vergadering nog wel eens uitleggen.

De heer L. Barbé : Dit is dus totaal niet nodig. De uitleg van de minister van tientallen bladzijden is ideaal om de kern van de zaak te verdoezelen. De minister kon de verlaagde k-coëfficiënten natuurlijk niet toestaan, omdat die decretaal zijn bepaald.

Minister vice-president N. De Batselier : U hebt daarnet blijkbaar niet goed geluisterd, het Arbitragehof zou hen gelijk hebben gegeven en ik zou heel wat miljoenen frank moeten hebben bijbetalen. U weet dat bovendien !

Daarom moesten die mensen een verklaring tekenen waarin zij afstand deden van hun vorderingen.

In zijn brief van 1 februari 1995 bevestigde de heer Devadder - in zijn

functie van adjunct-administrateur-generaal en dus verantwoordelijke - nogmaals dat de beslissingen over de heffingen op waterverontreiniging van de NV Animalia door hem zijn getroffen binnen de perken van zijn decretale bevoegdheden.

De heer L. Barbé : Als de heer Maystadt, federaal minister van Financiën, een brief schrijft aan zijn belastingadministratie over eender welk dossier met de vraag een bepaalde aanpak uit te voeren, zal alles wellicht anders zijn.

Het antwoord van de minister heeft mij totaal niet overtuigd. Als u, mijnheer de minister, niet op mijn vraag antwoordt, is dat voor mij dan ook een feit.

Ik vraag u dan nu : is in andere bedrijven die een zuiveringsinstallatie hebben gebouwd dezelfde techniek van meting toegepast na het in werking treden van de zuiveringsinstallatie ?

Minister vice-president N. De Batselier : Aangezien ik reeds op uw eerste vraag heb geantwoord dat ik binnen de bevoegdheden ben gebleven van de VMM, heeft uw tweede vraag geen zin.

De heer L. Barbé : Het betreft hier dus het enige geval in al die honderden gevallen ?

Minister vice-president N. De Batselier : Dat heb ik niet gezegd. Ik heb u gezegd dat ik binnen de bevoegdheid van de VMM blijf, wat de VMM daarmee doet, weet ik niet.

De heer L. Barbé : Precies daarom ben ik er niet zeker van dat dit het enige geval is.

Minister vice-president N. De Batselier : Wat vraagt u mij nu eigenlijk ? Aan de ene kant zegt u mij dat ik mij nergens mee mag bemoeien, maar aan de andere kant wilt u dat ik dossiers ga opnoemen.

De heer L. Barbé : Het is belangrijk dat u mij kunt zeggen of deze techniek ook in andere dossiers is toege-

past. U bent immers ook politiek verantwoordelijk voor de uitvoering van het decreet door de VMM. Ik heb dus nog altijd geen afdoende antwoord gekregen op mijn vraag.

De voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de voorzitter, het lijkt mij dat de heer Barbé voor de zoveelste keer achter schimmen jaagt.

Mijnheer Barbé, u hebt in het geval van andere bedrijven ook al bezwarende verklaringen afgelegd, met name in het geval van Fabelta. Wanneer u in dat bedrijf met parlementsleden wordt geconfronteerd, dan zwijgt u plots in alle talen. Zo'n houding vind ik laag bij de grond !

De heer L. Barbé : Ik snap echt niet wat Fabelta hier mee te maken heeft, maar ik snap wel, mijnheer Timmermans, dat u met dit hele dossier verveeld zit, omdat u tien jaar geleden in de raad van bestuur zetelde !

De heer J. Timmermans : Het is gemakkelijk in de pers ronkende verklaringen af te leggen en dan niet te antwoorden op de feiten !

De heer L. Barbé : Mijn stelling over het verschil van 30 miljoen frank is niet weerlegd, maar ik vind dat een aanzienlijk bedrag. Het is mijn taak als parlements lid om hierover tussen te komen.

De heer J. Timmermans : U maakt alleen maar insinuaties !

De heer L. Barbé : De feiten zijn er, en ik neem aan dat u het er moeilijk mee hebt dat een van de boegbeelden van uw fractie in opspraak komt.

De heer J. Timmermans : Als er iemand in opspraak komt, bent u het wel !

Minister vice-president N. De Batselier : Mijnheer Barbé, als dit nu een aantijging is en u zegt dat ik in opspraak kom - en dan gaat dit natuurlijk veel verder dan wat u in uw in-

De Batselier

terpellatie hebt gezegd want een behandeling van een dossier is nog iets anders dan in opspraak komen - dan wil ik wel eens weten op welke basis ik hier in opspraak zou komen.

De heer L. Barbé : Omdat hier zaken gebeurd zijn die men niet doet!

Minister vice-president N. De Batselier : Maar dat kunt u niet waarmaken. Ik citeer nogmaals : "De betrokken ambtenaar bevestigt dat hij zijn bevoegdheden telkenmale volledig heeft kunnen uitvoeren". Wat wilt u nu nog meer ? Hoe kan ik anders nog beter bewijzen dan de be-

trokkene zelf laten verklaren of hij al dan niet bevoegdheden had ?

De voorzitter : Het voordeel is dat op de hier gestelde vragen een zeer omstandig en gedetailleerd antwoord is gegeven. Toch betwist de heer Barbé dat hij een antwoord heeft gekregen. Hoe dan ook, dankzij de Handelingen van deze vergadering zullen alle leden een objectief oordeel kunnen vellen op basis van wat hier is gezegd met woord en wederwoord.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Barbé werd tot besluit van deze interpellatie

een met redenen omklede motie aangekondigd.

Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

— *Het incident wordt gesloten om 15.30 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPWV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid